

Skavtinje in skvati
razmišljamo
globalno!

Udejanimo
enakost

14. - 22. november 2015

PREDLOG ZA AKTIVNOST NA SKAVTSKEM SREČANJU V ČASU TGU 2015

TEDEN GLOBALNEGA UČENJA

(TGU)

14.–22. november 2015

BB, VV:

»Svet, živali in mi!«

IV (srečanje voda):

»Vsi smo del enega sveta!«

IV (srečanje vodnikov), PP, SKVO:

»Ribice!«

Avtorji:

Alma Rogina, Tina Trdin, Barbara Tehovnik, Urška Mali Kovačič

UVOD IN KONTEKST

Za življenje smo mami hvaležni vsak dan, ne le 25. marca, tudi proti samomoru se borimo vsak dan, ne le 10. septembra. V gozdu se počutimo domače in naravo varujemo vsak dan, ne le na dan Zemlje ... A kaj hitro nam življenje postane rutina in na tisto, »kar se nam je zdelo tako logično, tako ključno, tako vsakdanje ...« hitro pozabimo. Dnevi, posvečeni posebnim spominom/dogodkom/situacijam ali stanjem, nas opominjajo, da premislimo, če res živimo to, kar trdimo, kar so naše vrednote, kar imamo za temelj svojega delovanja.

Skavtska metoda, še bolj pa vrednote naše organizacije nas učijo odgovornosti in čuta do bližnjega, kritičnega mišljenja, povezanosti s svetom, čuta do domovine ter aktivnega, pobudniškega in ustvarjalnega odnosa do družbe. Kaj drugega je globalno učenje? Nič novega, si boste mislili, in z veseljem vam pritrdim – kaj drugega je »jamboree«, dogodek ki je rodil naše gibanje, kot veliki festival globalnega življenja, učenja, razmišljanja in dožemanja sveta? Prav imate – skavti smo globalni, naši bratje in sestre živijo v (skoraj) vseh državah sveta – in povsod »mislijo na drugega kakor na samega sebe«.

Zato evropski dogodek, Teden globalnega učenja, ki ga pod okriljem Centra Sever-Jug organizirajo članice Sveta Evrope, z veseljem posvojimo. Naj nam bo spodbuda, da v tednu, ki prihaja, pogledamo širše, iz okvirov vsakdanjega, a trdno znotraj našega poslanstva in vzgojnih načel.

TGU od l. 1999 dalje poteka vsako leto. V Sloveniji aktivnosti v okviru TGU koordinira SLOGA – Platforma za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč. Osrednja tema TGU 2015 je »Udejanjimo enakost«, ki se osredotoča na globalne vidike soočanja z neenakostmi na različnih področjih, kot so odpravljanje vseh oblik revščine in lakote, doseganje prehranske varnosti, spodbujanje trajnostnega kmetijstva, zagotavljanje vključujočega in kakovostnega izobraževanja, enakopravnosti spolov, opolnomočenja žensk, dostopa do vode, energije, zaposlitve, primerne nastanitve idr.

AKTIVNOSTI TGU IN NAŠITKI

Pred vami je **predlog aktivnosti** za posamezne veje. Vaša naloga je preprosta – preberite predlogo, ki ustreza starostni skupini, ki jo vodite, in aktivnost **izvedite** na srečanju. Med izvajanjem aktivnosti se fotografirajte in fotografijo s kratkim opisom (lahko je to anekdota, kratko poročilo, zanimivost ...) objavite v Skavtski sobi. Hkrati pa fotografije pošljite tudi na: barbara.tehovnik@skavt.net. Zaželjeno je, da ste na slikah v kroju, ni pa nujno. S tem kratkim poročilom ste izziv opravili in vas čaka še nagrada! Vsak udeleženec aktivnosti dobi **našitek** tedna globalnega učenja, ki smo ga za vas pripravili v poverjeništvu za mednarodne odnose. Prosimo vas, da število udeležencev sporočite na zgoraj omenjeni e-naslov.

»Teden kampiranja je vreden več kot pol leta teoretičnega učenja,« je menil že Baden-Powell. Mi se z njim strinjamo. Radi gremo od besed k dejanjem! Naj fotografije in poročila spregovorijo o izkušnji, ki jo boste v tednu globalnega učenja pridobili!

Bodite pripravljeni!

Urška, poverjenica za mednarodne odnose

BB in VV

»Svet, živali in mi«

Povzetek:

Namen aktivnosti »Svet, živali in mi« je najmlajšim skavtom predstaviti zemljevid sveta (Gall-Petersova projekcija), na katerem so prikazana pravilna razmerja med velikostmi posameznih celin, ter različne živali, njihove značilnosti, pa tudi nekatere razloge za ogroženost nekaterih živalskih vrst.

Cilji:

- Skavti dobijo predstavo o tem, kako velike so dejansko posamezne celine in kakšnih oblik.
- Skavti dobijo predstavo o tem, kje živijo različne živali.
- Skavti razumejo, kaj pomeni, da je neka živalska vrsta ogrožena.
- Skavti spoznajo nekatere dejavnike, ki vplivajo na ogroženost živalskih vrst.

Število udeležencev: 1–20

Trajanje: 60 minut

Pripomočki:

- Zemljevid sveta (Gall-Petersova projekcija)
- Kartice s slikami živali na eni strani ter opisi na drugi strani, cca. 18 kartic (**PRILOGA 1**)

Postopek:

Skavte povabite, da sedejo v krog, na sredino pa položite zemljevid sveta.

Najprej naj si v miru ogledajo zemljevid, nato jih vprašajte, kakšen se jim zdi. Povejte jim, da je to zemljevid, na katerem so narisane pravilne velikosti celin. Vprašajte jih, katera celina je največja in katera najmanjša.

Nato jim pokažite prvo kartico s sliko živali. Vprašajte jih, če vedo, katera žival je na sliki, kje živi, kako velika je, s čim se prehranjuje ipd. Ko odgovorijo, preberite opis na zadnji strani kartice ter prosite enega izmed udeležencev, naj sliko položi na celino, kjer ta žival živi. Nadaljujte z naslednjimi karticami in pogovorom.

Pri karticah z živalmi, ki so ogrožene, otroke vprašajte, če vedo, kaj pomeni, da je neka živalska vrsta ogrožena.

Nato jih vprašajte, zakaj so nekatere živalske vrste ogrožene.

Na koncu jih vprašajte, na kakšnem svetu bi raje živeli: na takem, kjer je več ali manj različnih živali? Vprašajte jih, kaj lahko sami naredijo, da bodo pomagali pri ohranjanju različnih vrst živali.

*Zahtevnost pogovora prilagodite starostni skupini.

PRILOGA 1 – Primer kartic z živalmi

V prilogi imate 18 kartic za osnovno igro/aktivnost. Lahko jih z voditelji pripravite še več s pomočjo knjig in spleta. Namesto kartončkov lahko uporabljate tudi figurice živali iz čokoladnih jajčkov ali kaj drugega. Prilagodite tako, da vam bo všeč.

MOČERAD

Močerad obožuje dež in mokra tla. Zadržuje se v bližini izvirov in manjših gozdnih potokov. Ima značilen vzorec, ki se razlikuje med posameznimi primerki. Toda previdno – je nevaren, saj ima po celotnem telesu strupene žleze.

PRILOGA 2 – Zemljevid na A3 (Gall-Petersova projekcija)

Viri:

Delavnica "Svet, živali in mi" je nastala v okviru programa "Globalno učenje za najmlajše" društva Humanitas (2015).

IV (SREČANJE VODA)

»Vsi smo del enega sveta!«

Povzetek:

Namen aktivnosti v vodu »Vsi smo del enega sveta« je spodbuditi mlade skavtinje in skavte, da preko razmišljanja o svetu in raziskovanja različnih predstav o svetu (učenje skozi oči drugega; pristopi kritičnega razmišljanja) spoznajo svet, ki jih obdaja v malce širšem pogledu. Mlade skavtinje in skavti presežejo obstoječe stanje sveta s kreativnim (domišljija) in ustvarjalnim (nekaj konkretnega ustvariti) procesom → oblikujejo novo modrost/pregovor/rek in o tem posnamejo film, animacijo ter tako pustijo trajen pečat voda v letu 2015.

Cilji:

- Skavti spoznajo, da ima lahko vsak zelo različen pogled na isto stvar, pojem, človeka in da je v tem bogastvo, ki se ga morajo zavedati in to različnost še krepiti.
- Skavti spremenijo obstoječe stanje na področju pregovorov in filmov ter ustvarijo nekaj novega – okrepijo kreativnost in ustvarjalnost.

Število udeležencev: 4–10

Trajanje: po želji, odvisno od zavzetosti voda

Pripomočki:

- Naprava, ki omogoča snemanje videa (mobitel, fotoaparar, kamera ...).
- Listi papirja in svinčniki (za prvi korak osebnega razmišljanja in za zbiranje idej).
- Dostop do Youtube-a.

Priprava:

- Vodnik/podvodnik se lahko odloči in da nalogo, ki je opisana pod 1. korakom že preden pridejo izvidniki/vodnice na vodovo srečanje.
- Vodnik/podvodnik se lahko pripravi in na srečanje prinese primere pregovorov ali pa različne slike / podobe sveta ... da spodbudi razmišljanje in debato.

Postopek v 6-ih korakih:

1. VSAK SAM

Vsak v vodu dobi nalogo, da doma razmisli, kako si predstavlja svet. Kaj je prva stvar, na katero pomisli. Naj si zapiše na listek in prinese s seboj na vodovo srečanje. Če kdo pozabi, lahko namenite temu razmisleku in zapisu še 5 minut na začetku srečanja voda.

2. SKUPNI POGOVOR

V vodu se pogovorite, kako vidite svet okrog vas. Pogovorite se, koliko poznate svet in kaj vam predstavlja »svet« kot tak. Nekomu je mogoče cel svet njegov dom in bližnji, spet drugemu predstavljajo svet države, tretjemu je svet narava, četrti začne razmišljat o svetu kot o nekem političnem prostoru s predsedniki in različnimi globalnimi organizacijami.

ZAPOMNITE SI: Vse predstave so pravilne, nobena ni pomanjkljiva ali napačna. Skupaj se sestavljajo v celoto – v predstavo vašega voda.

3. IZKUŠNJE IN MODROSTI

Podelite si kakšne izkušnje, ki jih imate – so vas stari starši naučili kaj o svetu, ste vi kam potovali in se kaj pomembnega naučili. Zapišite jih na en list papirja. Lahko tudi v vodov dnevnik.

4. PREGOVOR

Izmislite si NOV PREGOVOR, ki bi lahko veljal za vedno in ki bo zdajšnje in naslednje generacije skavtov in vseh ljudi spomnil na to, da smo vsi del enega sveta. Mogoče se bo pregovor obdržal in bo vaš vod zapisan v zgodovino slovenskega roda.

Pregovori ali reki (izreke), »rekla, tudi v nekaj besedah izražene misli – vse to paše pod NOV PREGOVOR. V njih so v kratki in jedrnatih obliki povzete življenjske izkušnje in modrosti slovenskih rodov (vodov 😊) skozi čas. Po navadi so se pregovori širili in ohranjali v obliki rim, da so si jih drugi lažje zapomnili, medtem ko so reki kratki, včasih tudi duhoviti.

5. FILM

Posnemite kratek film in ga objavite na Youtube.

Lahko je animirani, lahko je kolaž fotografij, zmontiranih v film, lahko je igrani film, lahko je črno-beli film brez zvoka, lahko je glasbeni videospot ali pa akcijski film. Časovnih omejitev ni, tudi omejitev glede žanra ni. Lahko je posneto v katerem koli svetovnem jeziku (tudi v znakovnem jeziku za gluhoneme je lahko).

Alternativa: Če nimate možnosti za snemanje, lahko zrišete risbe in jih zložite **v strip ... ter objavite na SkavtNET.**

Uporabite:

- Vsaj tri tipične zanimivosti/predmete/situacije/lokacije iz vašega kraja!
- Vsaj tri tipične zadeve iz drugih koncev sveta!
- Uporabite vseh pet besed (ni nujno, da v pregovoru – važno je le, da so v filmu):
»Kritično razmišljanje«, »Globalno«, »Lokalno«, »Skavti« in »Zakaj?«
- Naj se film konča s **pregovorom!**

6. OBJAVITE IN POVEJTE VSEMU SVETU, DA OBSTAJA NOV PREGOVOR!!!

Skavti

IV (VODNIKI), PP, SKVO

»RIBICE«

Delavnica Ribice lahko služi kot odličen uvod v raziskovanje vrednot in karakteristik, ki so utrjene v naši zahodni družbi (potrošništvo, tekmovalnost, individualizem itd.) in je povabilo k razmisleku o vrednotah, ki bi naredile našo družbo bolj vključujočo, pravično in dobro za vse.

Povzetek:

Skavti raziskujejo dinamiko, ki se oblikuje, kadar posamezniki oz. posamezne skupine črpajo svoj **zaslužek** iz skupnih naravnih virov. Spoznajo se s t. i. tragedijo skupne dobrine (*glej spodaj) ter s fenomenom (ne)obnovljivosti naravnih virov. Med pogovorom razpravljamo o tem, kako lahko to dinamiko v skupnostih preusmerimo v dolgoročno bolj vzdržno obliko, ki bi temeljila na **sodelovanju in ne na tekmovanju**.

Cilji:

- Skavti kritično ocenijo izbiro vedenja, ki se razvije iz sodelovanja ali tekmovanja.
- Skavti izkusijo proces potrošnje in pretirane potrošnje skupnih virov.
- Skavti prepoznajo dejavnike, ki vplivajo na proces potrošnje – bodisi osebne bodisi družbene.

Število udeležencev: 3–30 (velikost skupin prilagodimo glede na število udeležencev; optimalno je, če je v posamezni skupini 4–6 članov)

Trajanje: 60 minut

Pripomočki:

- Predmet, ki predstavlja jezero (npr. plakat, na katerega narišemo jezero; blago v modri ali zeleni barvi ter obliki, ki predstavlja jezero; večji krožnik ipd.).
- Predmeti, ki predstavljajo ribe (krekerji v obliki ribic, modelčki rib ali iz papirja izrezane ribe); potrebujemo 20 rib (boljše je, da jih imamo več, če se katera uniči).
- Predmeti, ki ponazarjajo palice za ribolov (slamice, palice s kavljem ipd.); za vsako skupino potrebujemo vsaj eno slamico (še boljše, če ima vsak udeleženec svojo).
- Manjše posodice ali krožniki, v katere bodo udeleženci shranjevali ulovljene ribe; potrebujemo 3, vsaka skupina dobi po eno posodico.
- Tabla ali plakat za tabelo (**GLEJ: Priloga 1**) + pisala (krede, flumastri).
- Za starejše: natisnjeni SDG (**GLEJ: Priloga 2**).
- Priporočeno: voditelj naj si že pred srečanjem pripravi eno navdihujočo zgodbo, povezano s sodelovanjem (lahko je tudi del duhovne misli ali kateheze na srečanju).

Priprava:

- Ribe in ribiška palica: udeleženci lahko sami pripravijo modelčke rib in palice za ribolov (s tem lahko razširimo delavnico predvsem za mlajše, saj vključimo v igro ustvarjalni element). Igra bo bolj zanimiva, če bo lovljenje rib zahtevalo vsaj kakšno vrsto spretnosti.

- Za ribe lahko uporabite tudi bombone ali fižolčke, ki jih udeleženci "lovijo" npr. s slamico in prenesejo v svojo posodo (že vnaprej preverite, ali so slamice dovolj močne, in predmeti, ki predstavljajo ribe, dovolj lahki).
- Postavite jezero z 20 ribami na sredino kroga, tako da bo dostopno vsem udeležencem. Narišite tabelo na tablo ali plakat (**GLEJ: Priloga 1**); vsaka vrstica v tabeli predstavlja 1 leto v življenju ribičev.

Postopek:

1. Udeležence razdelite v **3 skupine** (v vsaki skupini naj bo enako število udeležencev, najmanj 1 in največ 10 udeležencev) in jim dajte minuto časa, da si izmislijo ime za svojo ribiško družino. Imena družin nato vpišite v tabelo. To jim lahko pomaga, da se lažje in bolje identificirajo z vlogo v skupini.
 - Možnost: starejšim udeležencem lahko sami določite ime, ki bo vključevalo različne karakteristike – npr. bojevniki z jezera, miroljubci itd. in se v debati navežete tudi na psihološki vpliv, ki ga je »ime« imelo na obnašanje – ter prenesete debato na psihološki vpliv, ki ga imajo na nas družba, mediji itd.)
2. Udeležencem opišite njihov položaj: **"Ste ribiška družina, vaš edini vir prihodka je ribolov na jezeru. Prodajate ribe in vse, kar potrebujete, plačate z zaslužkom od prodaje rib (šolnina za otroke, zdravila itd.). Ob jezeru živita še dve drugi ribiški družini. Vaša naloga je, da igro končate s čim večjim številom rib."** Ne dajajte jim dodatnih pojasnil, saj lahko to vodi do različnih interpretacij. Na vprašanje, kdaj se igra konča, odgovorite, da je to odvisno od tega, kako uspešni bodo pri lovljenju rib itd. (zelo verjetno ne bodo igrali vseh 10 krogov).
3. Razložite jim vsa pravila, vključno z zaključkom (lahko jih napišete na tablo ali večji plakat, ki ga obesite na vidno mesto).

PRAVILA:

- **V jezeru je največ 20 rib.**
 - **Igra traja 10 krogov/let.**
 - **Vsako leto lahko ena družina ujame 0–3 ribe.**
 - **Ob koncu vsakega kroga se v tabelo napiše število rib, ki jih je družina ujela v mrežo, ribe pa prenesejo v svojo posodo.**
 - **Na koncu vsakega leta se ribe, ki so ostale v jezeru, razmnožijo in povečajo svoje število za 25 %, ne presežejo pa maksimalnega števila 20 rib na jezero.**
 - **Vsak krog traja tako dolgo, dokler vsaka družina nima toliko rib, kolikor se jih je odločila uloviti.**
 - **Če število rib ni deljivo s štiri, se po vsakem krogu porast rib izračuna tako, da število rib, ki so ostale v jezeru, zaokrožimo na najbližje deljivo število s štiri in nato to število delimo s štiri (na primer, če ostane 10 rib, dodamo v naslednji krog 2 ribi (8 delimo s 4), če ostane 11 rib, dodamo v naslednji krog 3 ribe (12/4). V primeru, da sta dva bližnja delitelja (npr. št. 10 ali zaokrožimo na 8 ali 12), zaokrožimo na nižjega. Že na začetku jasno postavite pravila za zaokroževanje za primere, kjer ni jasno, kateri delitelj uporabiti (10, 14, 18).**
4. Začnite z igro. Igra poteka tako dolgo, dokler so ribe v jezeru. Dovolite jim, da sami postavljajo dodatna pravila, če tako želijo: npr. da se med seboj dogovorijo o ulovu ipd.
 5. Če zmanjka rib, jih vprašajte: Kako boste preživel v naslednjih letih?

6. Posedite se v krog za pogovor. V tem delu aktivnosti poljubno postavljajte vprašanja. Začnite z osnovnimi temami in jih podrobneje pojasnite. Najprej se posvetite vtisom, potem opisu igre in povzemite, kaj so se iz igre naučili. Izbirajte vprašanja glede na potek igre.
- Najprej se posvetite vtisom in občutkom: Kakšni so vaši vtisi? Ali ste zadovoljni? Kako ste videli drugi dve skupini?
 - Naj opišejo dogajanje: Kako je potekala igra? Kako ste sodelovali v skupini/družini in kako z drugimi družinami?
 - Pomagajte si s tabelo in udeležence spodbudite h komentiranju. Zapisujte si, kako je naraščalo število ujetih rib. Ali lahko opazimo kakšen preobrat? Na podlagi česa ste se odločili, koliko rib boste ujeli? Ali ste imeli kakšno strategijo? Kako se je spreminjala med igro? Kaj je razlog, da se je število ujetih rib spreminjalo? Do kakšne mere so na vas vplivale odločitve ostalih dveh družin? Kako bi opisali odnose med družinami?
 - Kakšna se vam je zdela igra?
 - Kdo je zmagal in kdo izgubil? Spodbujajte jih, da vsi sodelujejo in izražajo svoja mnenja. Če nihče ne pomisli na to, da vse družine izgubijo, ko v jezeru ni več rib (ali da vsi pridobijo, če ostane zadosti rib za ribolov v prihodnjih letih), jih vprašajte: Kako ste razumeli nalogo? Ali lahko obstaja še kakšna druga razlaga? Če nihče nima odgovorov, povejte, da njihova naloga ni bila, da pridobijo maksimalno število rib zase.
 - Ena od možnih interpretacij navodil je, da je bistvo naloge zagotoviti maksimalno število rib. To pomeni tiste, ki so jih ujeli, plus tiste, ki so ostale v jezeru. Nalogo je moč razumeti tudi tako, da jim lovljenje rib omogoča preživetje in da je ohranjanje rib v jezeru pomembno, saj se življenja ribičev po 10 letih še ne bodo končala. Idealno je, če učenci sami ugotovijo bistvo.
 - Kaj bi spremenili, če bi igrali še enkrat in bi igrali 100 krogov? Ali se je možno dogovoriti o obsegu števila rib, ki se jih lahko na leto ulovi? Ali bi jih opazovali? Pod katerimi pogoji? Katero je največje število ulovljenih rib, ki dopušča, da se ribe še vedno razmnožujejo? Da bi maksimalno povečali število rib (za 4) v drugem letu, morate v prvem letu uloviti samo 5 rib skupaj (15 je zaokroženo na 16, 25 % od tega je 4). To pomeni, da lahko 2 družini ulovita 2 ribi in ena družina samo 1 ribo. V naslednjem letu bi lahko ulovili samo 4 ribe (populacija bi se povečala na 19) ali pa le 3, kar bi kasneje prineslo začetno število 20 rib.
 - Kakšne podobnosti vidite med igro in resničnim življenjem? Vas je igra spomnila na kakšne izkušnje iz vašega življenja? Pomislite še na kakšne druge podobne situacije?
 - Zakaj ta primer ne kaže realne slike? Ali lahko poznamo pravo število rib v jezeru?
 - Za zaključek vprašajte:
 - Kaj ste pridobili s to izkušnjo? Če vam zmanjkuje časa, zapišejo svoje misli na listke, vsaj 3 skavti pa svoja mnenja delijo naglas.
 - **Kaj bo naslednji korak, ki ga boste naredili po tej delavnici?**

Namigi

- S starejšimi v skupini lahko razpravljate tudi o dejstvu, da večina ekonomistov danes zagovarja neomejenost naravnih virov in ne priznava veljavnosti tega modela.
- Sprejeti so bili novi trajnostni razvojni cilji. Delavnica lahko služi kot uvod kritičnemu pregledu ciljev (**Priloga 2: SDG**), ki med drugim še vedno spodbujajo linearno rast in izkoriščanje.
- Med debato po igri lahko na tablo skupaj zapišete karakteristike današnje moderne družbe, kot jih vidijo udeleženci. Karakteristike razdelite na pozitivne in negativne ter se o njih pogovorite.
- Vedno je dobro, da v okviru delavnice povemo tudi kakšno navdihujočo zgodbo o sodelovanju (voditelj naj si jo že prej pripravi, zamisli).
- Celotno aktivnost lahko uporabite za zbiranje idej za poseben projektni dan, ki se nanaša na temo izrabe naravnih virov in njihovo obnovljivost.

Kotiček za informacije

Pretirano izkoriščanje neobnovljivih virov uničuje naravno zmožnost virov, da se sproti obnavljajo. Ne gre samo za izrabo naravnih rezerv, ampak tudi za nepovratno uničenje posameznega vira. Tipičen primer za to je morski ribolov. Populacija najbolj lovljenih rib (tuna, polenovka) se je v zadnjih sto letih znižala za 90 %. Druga težava je v dejstvu, da so najbolj priljubljena vrsta rib mesojede ribe, ki so na vrhu celotne oceanske prehranjevalne verige. Prenaseljenost rastlinojedih rib lahko povzroči izumrtje populacije organizmov v nižji prehranski mreži, vključno s primarnimi proizvajalci, kot so planktoni in alge. Trajnostni ulov npr. modroplavutega tuna ne bi presegal meje 7500 ton, vendar jih kljub temu ulovimo do 60.000 ton letno. Prekomerno izkoriščanje naravnih virov močno ogroža svetovno biološko raznolikost.

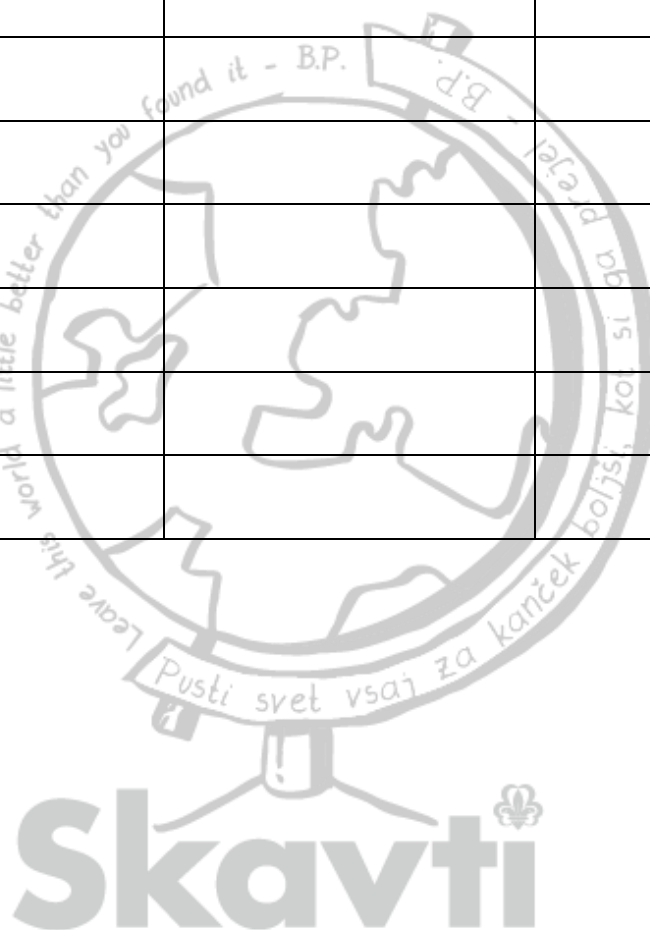
***Tragedija skupne dobrine** je problem, ki nastane v situaciji, ko več posameznikov, ki delujejo neodvisno in v skladu z racionalnim osebnim interesom, na koncu porabijo oz. uničijo skupno omejeno dobrino, čeprav je jasno, da ni v nikogaršnjem interesu, da se to zgodi. Problem je prvi opisal Garrett Hardin v članku z naslovom "The Tragedy of the Commons", objavljenem v reviji Science leta 1968. Hardin je opisal primer rejcev, ki pasejo krave na skupnem pašniku. Vsakič ko določen rejec pelje krave na pašnik, ima vse koristi (krave rastejo in pridelujejo mleko), medtem ko se pašnik izrablja na škodo vseh. Če se vsi rejci tako vedejo – gledajo na lasten interes, se skupna dobrina uniči zaradi prekomerne paše. Ta primer se pogosto povezuje s problemom izrabljanja naravnih virov (kot so gozdovi ali voda) za korist peščice in na škodo vseh. Problem dobro povzema tudi Keynesov ironični citat o kapitalizmu: "Kapitalizem je osnovan na neverjetni predpostavki, da bodo najbolj pokvarjeni ljudje delali najbolj pokvarjene stvari v dobro vseh."

Viri:

Delavnica *Ribice* je objavljena v priročniku *Svet med vrsticami. Priročnik za učitelje, ki jih zanima globalno učenje* (ur. Suša Rene, Ljubljana: Društvo Humanitas, 2012.), ki je nastal v okviru projekta *Svet v nakupovalnem vozičku*; projekt so med leti 2010 in 2012 izvajale nevladne organizacije NaZemi (Češka), Živica (Slovaška), Fair Trade Hellas (Grčija), EIC (Grčija) ter Humanitas (Slovenija).

PRILOGA 1

LETO	IME RIBIŠKE DRUŽINE (skupina 1)	IME RIBIŠKE DRUŽINE (skupina 1)	IME RIBIŠKE DRUŽINE (skupina 1)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

PRILOGA 2

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

Na Vrhu OZN o trajnostnem razvoju je bila 25. septembra 2015 soglasno sprejeta Agenda 2030 za trajnostni razvoj, ki predstavlja zgodovinski dogovor mednarodne skupnosti za odpravo revščine, zmanjševanje neenakosti, zagotovitev napredka ter zaščite okolja za sedanje in bodoče generacije. V ospredju nove razvojne agende je tudi spoštovanje človekovih pravic in enakosti spolov ter zagotavljanje blaginje, miru in varnosti za vse ljudi in skupnosti.

Agenda 2030 za trajnostni razvoj na uravnotežen način povezuje tri dimenzije trajnostnega razvoja - ekonomsko, socialno in okoljsko - in jih prepleta skozi 17 ciljev trajnostnega razvoja, ki jih bo treba uresničiti do leta 2030. Pomembna značilnost nove agende je univerzalnost: ob upoštevanju nacionalnih okoliščin bodo njene cilje uresničevale vse države sveta, tako države v razvoju kot tudi razvite države.

Cilj 1. Odpraviti vse oblike revščine povsod po svetu.

Cilj 5. Doseči enakost spolov ter krepiti vlogo vseh žensk in deklic.

Cilj 2. Odpraviti lakoto, zagotoviti prehransko varnost in boljšo prehrano ter spodbujati trajnostno kmetijstvo.

Cilj 6. Vsem zagotoviti dostop do vode in sanitarne ureditve ter poskrbeti za trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri.

Cilj 3. Poskrbeti za zdravo življenje in spodbujati splošno dobro počutje v vseh življenjskih obdobjih.

Cilj 7. Vsem zagotoviti dostop do cenovno sprejemljivih, zanesljivih, trajnostnih in sodobnih virov energije.

Cilj 4. Vsem enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vsakogar.

Cilj 8. Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse.

Cilj 9. Zgraditi vzdržljivo infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije.

Cilj 14. Ohranjati in vzdržno uporabljati oceane, morja in morske vire za trajnostni razvoj.

Cilj 10. Zmanjšati neenakosti znotraj držav in med njimi.

Cilj 15. Varovati in obnoviti kopenske ekosisteme ter spodbujati njihovo trajnostno rabo, trajnostno gospodariti z gozdovi, boriti se proti širjenju puščav, preprečiti degradacijo zemljišč in obrniti ta pojav ter preprečiti izgubo biotske raznovrstnosti.

Cilj 11. Poskrbeti za odprta, varna, vzdržljiva in trajnostna mesta in naselja.

Cilj 16. Spodbujati miroljubne in vključujoče družbe za trajnostni razvoj, vsem omogočiti dostop do pravnega varstva ter oblikovati učinkovite, odgovorne in odprte ustanove na vseh ravneh.

Cilj 12. Zagotoviti trajnostne načine proizvodnje in porabe.

Cilj 17. Okrepiti načine in sredstva za izvajanje ciljev ter oživiti globalno partnerstvo za trajnostni razvoj.

Cilj 13. Sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam* (*ob priznavanju, da je najpomembnejši mednarodni medvladni okvir za pogajanja o boju proti podnebnim spremembam na svetovni ravni Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja).

Veseli nas, da ste prebrali oz. preleteli do zadnje strani. Upamo, da smo vas spodbudili in se boste lotili kakšne od predlaganih aktivnosti na vaših rednih tedenskih srečanjih. Načeloma želimo, da mlade skavte in skavtinje spomnite na TGU v času od 14. do 22. novembra 2015, nič pa ne bo narobe, če boste aktivnosti izvajali kasneje.

Naj vas ne zmoti, da delavnice in aktivnosti mogoče dišijo po šolskem okolju. Iz tam namreč trenutno tudi (med drugim) črpamo. Želja je, da si jih prilagodite tako, da bo ustrezalo vaši skavtski skupini in vam kot voditeljem. Načeloma se vse lahko izvaja tudi v naravi. V Združenju bomo namreč preko tega okrepili izkušnje s globalnimi tematikami, aktivnosti priredili skavtskemu načinu dela in jih počasi naredili »za svoje«. Te izkušnje bodo predstavljale tudi korake na poti do priročnika globalnega učenja za voditelje skavtskih skupin, ki ga nameravamo izdati do leta 2017.

ZA NAŠITKE GLOBALNEGA UČENJA:

Ne pozabite na objavo v Skavtski sobi!

IN

Na naslov barbara.tehovnik@skavt.net (oz. v pisarno ZSKSS) sporočite/pošljite:

- **Slika, posneta med izvajanjem aktivnosti + kratek in zanimiv zapis**
- **Število udeležencev (za prejem našitkov).**

Na zgornji naslov se lahko obrnete tudi v primeru dodatnih vprašanj.

				2015 Evropsko leto za razvoj
Predlogi aktivnosti so nastali v okviru projekta SKAVTINJE IN SKAVTI RAZMIŠLJAMO GLOBALNO!, ki ga ZSKSS izvaja v sodelovanju z društvom Humanitas ter drugimi partnerskimi organizacijami iz sedmih evropskih držav. Delavnici "Svet, živali in mi" ter "Ribice" sta prirejeni po delavnicah društva Humanitas.				
<i>"Projekt je sofinanciran s strani Evropske unije. Vsebina dokumenta je izključna odgovornost ZSKSS in v nobenem pogledu ne izraža stališča EU."</i>				